

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

ІМІДЖЕЛОГІЯ ТА РОЗВИТОК SOFT SKILLS

Шифр та назва спеціальності
232 Соціальне забезпечення

Інститут
ННІ Соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма
Управління в сфері соціального забезпечення

Кафедра
Педагогіки та психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна (301)

Рівень освіти
Магістр

Тип дисципліни
Спеціальна (фахова), вибіркова

Семестр
1

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Черкашин Андрій Іванович
cherkashin68@ukr.net

кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами ім.акад. І.А.Зязюна НТУ «ХПІ»

Автор понад 100 наукових та навчально-методичних праць.

Курси:

- «Психологія екстремальних та кризових ситуацій»
- «Психологія травм у соціальній роботі»
- «Іміджологія та розвиток soft skills»
- «Методика проведення психологічної експертизи у різних галузях психології»
- «Основи наукових досліджень і академічна доброчесність»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](https://web.kpi.kharkov.ua/ppuss/uk/portfolio-cherkashina-andriya-ivanovicha/)

<https://web.kpi.kharkov.ua/ppuss/uk/portfolio-cherkashina-andriya-ivanovicha/>

Загальна інформація

Анотація

Навчальний курс «Іміджологія та розвиток soft skills» допоможе здобувачам ознайомитися з феноменом іміджу, розібратись у сутності, типології, функціональному апараті цього явища, дасть змогу отримати знання про імідж як явище, іміджмейкерство та його особливості, психологічні властивості іміджу, технології управління особистісним іміджем, методи створення ефективного імідж – образу; набути навичок soft skills (креативного мислення; здатності аналізувати інформацію, знаходити та приймати рішення; самокерування, самоконтролю, вміння діяти усвідомлено; навичок професійної комунікації). М'які навички є важливими у будь-якій сфері діяльності, забезпечуючи високу продуктивність та ефективність.

Мета та цілі дисципліни

Метою викладання дисципліни є формування у студентів системних знань щодо управління особистісним іміджем, soft skills (м'яких навичок), таких як здатності вчитись, управління часом, розвитку емоційного інтелекту, критичного та креативного мислення, розвитку лідерства та комунікативних здібностей.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК10. Здатність працювати в команді.

СК6. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

СК10. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями працівника соціальної сфери.

СК12. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві

Результати навчання

РН3. Володіння методами комунікації у застосуванні різних форм взаємодії та спільної діяльності.

РН6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для розвитку професійних навичок та якостей.

РН14. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

РН17. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: «Психологія».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Методами навчання у викладанні навчальної дисципліни «Основи інформаційно-аналітичної діяльності керівника соціального закладу» є:

- словесні (бесіда, дискусія, лекція, робота з літературно-інформаційними джерелами);
- наочні (ілюстрація практичними прикладами);
- практичні (практичні справи).

Активні методи навчання, які застосовуються: дискусія, метод проблемного навчання, «мозковий штурм».

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Іміджологія як наука та навчальна дисципліна. Типи іміджів.

Основні завдання іміджології. Системна характеристика іміджології її предмет, об'єкт, цілі та завдання. Сутнісні характеристики іміджу. Класифікація іміджів. Складові іміджу. Функції та роль іміджу в структурі сучасного світу. Основні вимоги до створення позитивного образу (світовий та вітчизняний доробки). Імідж та репутація, імідж і бренд – спільне і відмінне. Перехід від іміджу до міфу, процеси зіткнення міфів. Імідж у різноманітних соціокультурних контекстах.

Тема 2. Іміджмейкерство та його особливості.

Цілі та завдання іміджмейкінгу. Основні терміни іміджмейкінгу. Основні принципи роботи з іміджотворюючими якостями. Основні принципи організації іміджевих заходів (церемонії відкриття, прийоми, презентації, конференції, “круглі столи”, фестивалі, спонсорство тощо).

Тема 3. Особистий імідж та основи його формування. Технології управління особистим іміджем.

Алгоритм формування іміджу. Соціально-психологічні особливості формування іміджу. Когнітивні та комунікативні закономірності процесу створення іміджу. Стратегічні і тактичні цілі й завдання формування іміджу.

Тема 4. Інструментарій іміджології та іміджеві стратегії.

Імідж і PR: пошук ефективних методів впливу на аудиторію. Інструментарій іміджології: позиціонування, маніпулювання, міфологізація, емоціоналізація, вербалізація, деталізація, акцентування інформації, архаїзація, дистанціонування, метафоризація, дослідження громадської думки тощо. Імідж як спосіб візуальної комунікації. Моделі візуальної комунікації.

Тема 5. Індивідуальний стиль та собистий імідж. Іміджева символіка.

Техніки створення ефективного імідж-образу. Вибір ділового гардеробу. Важливість дрібних деталей, підбір аксесуарів.

Тема 6. Формування корпоративного іміджу.

Складові іміджу організації. Загальні ознаки іміджу організації. Провідні напрями формування корпоративного іміджу (PR, реклама, фірмовий стиль, корпоративна культура тощо). Основні параметри іміджу організації. Вплив чинників зовнішнього середовища організації на перебіг та напрямок процесу створення іміджу. Основні чинники внутрішнього середовища організації, що впливають на імідж організації. Основні етапи формування іміджу організації. Зміна іміджу організації як основа стратегії у кризовій ситуації. Основні форми розроблення та підтримання позитивного іміджу організації. Особливості побудови корпоративного іміджу у фінансовій сфері.

Тема 7. Тайм-менеджмент в діяльності керівника соціального закладу.

Управління собою: вміння організувати власну діяльність і ефективно розпоряджатися часом. Навички self-менеджменту (ефективний контроль своїх станів, часу, процесів). Управління часом (тайм-менеджмент). Навички, необхідні, щоб справлятися із завданнями вчасно, не відчуваючи дискомфорту або надмірної втоми, виснаження ресурсу. Пунктуальність. Керування стресом (стрес-менеджмент). Розуміння власного стану в періоди сильного фізичного і психологічного напруження, з відповідним на те реагуванням та ефективно управління власною поведінкою, залежно від ситуації.

Тема 8. Формування комунікативних навичок

Базові комунікативні навички. Навички комунікації у соціальних мережах (комунікація з віддаленим конференц-зв'язком). Психологічні особливості комунікативного процесу, закони професійної комунікації; ведення переговорів; домовленості, переконання, аргументування власної позиції.

Тема 9. Розвиток емоційного інтелекту.

Усвідомлення власних емоцій та емоцій оточуючих. Побудова якісних стосунків на основі довіри та емпатії.

Тема 10. Критичне та креативне мислення керівника соціального закладу.

Соціальний інтелект; креативність як здатність продукувати інноваційні та корисні ідеї.

Тема 11. Лідерство як мистецтво

Тема 12. Спрямованість майбутнього керівника соціального закладу на професійний успіх.

Фундаментальні характеристики особистості: гнучкість, стресостійкість, адаптивність, ініціативність, відповідальність, емоційну стабільність, позитивне мислення, ораторські здібності, високий рівень самоорганізації, мотивація, управління часовим ресурсом. Спрямованість на успіх.

Теми практичних занять

Тема 2. Типи іміджів. Іміджмейкерство та його особливості.

Тренінг : «Методика формування іміджу професіонала»

Тема 5. Особистий імідж та основи його формування. Технології управління особистим іміджем.

Тренінг : «Формування індивідуального іміджу людини»

Тема 6. Формування корпоративного іміджу.

Тренінг : «Методика формування адекватної самооцінки співробітників»

Тема 7. Тайм-менеджмент в діяльності керівника соціального закладу.

Тренінг : «Формування навичок self-менеджменту та тайм-менеджменту»

Тема 8. Формування комунікативних навичок

Тренінг : «Методика формування комунікативної компетентності фахівця»

Тема 9. Розвиток емоційного інтелекту.

Обговорення теми. Компоненти емоційного інтелекту. Їх зміст. Вправи на розвиток емоційного інтелекту.

Тема 11. Лідерство як мистецтво

Обговорення теми. Вправи: 1) Що означає лідерство для вас? Протягом 5 хвилин запишіть 4–6 найбільш суттєвих якостей, які можна, на Вашу думку, очікувати від лідера. Потім обговоріть обраний вами набір якостей у групах по 2 особи протягом наступних 10 хвилин. 2) Складання портрета ефективного лідера.

Тема 12. Спрямованість майбутнього керівника соціального закладу на професійний успіх.

Складання портфоліо .

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Тема 1. Іміджологія як наука та навчальна дисципліна.

Основні завдання іміджології. Системна характеристика іміджології її предмет, об'єкт, цілі та завдання. Сутнісні характеристики іміджу. Класифікація іміджів. Складові іміджу. Функції та роль іміджу в структурі сучасного світу. Основні вимоги до створення позитивного образу

Тема 3. Особистий імідж та основи його формування. Технології управління особистим іміджем.

Алгоритм формування іміджу. Соціально-психологічні особливості формування іміджу. Когнітивні та комунікативні закономірності процесу створення іміджу. Стратегічні і тактичні цілі й завдання формування іміджу.

Тема 4. Інструментарій іміджології та іміджеві стратегії.

Імідж і PR: пошук ефективних методів впливу на аудиторію. Інструментарій іміджології: позиціонування, маніпулювання, міфологізація, емоціоналізація, вербалізація, деталізація, акцентування інформації, архаїзація, дистанціонування, метафоризація, дослідження громадської думки тощо. Імідж як спосіб візуальної комунікації. Моделі візуальної комунікації.

Тема 10. Критичне та креативне мислення керівника соціального закладу.

Соціальний інтелект; креативність як здатність продукувати інноваційні та корисні ідеї.

Індивідуальне завдання

Вивчення дисципліни «Іміджологія та розвиток soft skills» для майбутніх керівників сфери соціального забезпечення передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проекту: «Дослідження soft skills в соціальному забезпеченні». Необхідно розробити та здійснити соціологічне опитування щодо важливості soft skills в соціальному забезпеченні. Провести аналіз отриманих результатів опитування.

Презентація власного дослідження відбувається у вигляді підготовленої доповіді та створеної презентації (до 15 слайдів) за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.

Література та навчальні матеріали:

Основна література

1. Педагогіка лідерства : монографія (2023). / О. Г. Романовський, В. Є. Михайличенко, Л. М. Грень. Харків : НТУ «ХПІ». 432 с.
2. Романовський О. Г., Михайличенко В. Є., Грень Л. М. (2011). Педагогіка успіху: підручник. Харків: НТУ «ХПІ». 368 с.
3. Управління професійним розвитком кадрового потенціалу органів державної влади: монографія. / Романовський О.Г., Грень Л.М., Грибко О.В., Грабар Н.С., Хмиров І. М. Черкашин А. І. Х.: НТУ "ХПІ", 2022. 314 с.
<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/63059>

Додаткова література

4. Видай А. Ю. (2002). Формування лідерської спрямованості особистості майбутнього офіцера ЗС України : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.05. Київ. 196 с.
5. Вітченко А. О. (2018). Розвиток лідерських якостей майбутніх військових магістрів з використанням кейс-технології. *Наука і оборона*. № 4. С. 43–48.
6. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Альохіна Н. В. (2016). Формування лідерських якостей студентів на основі інноваційних методів навчання. *Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe*. № 7. Р. 34–37.
7. Кокун О. М. (2012). Психологічна структура лідерських якостей майбутнього офіцера. *Вісник Національного університету оборони України*. Вип. 4. С. 170–174.
8. Лебедик Л. В. (2021). Розвиток лідерства в колективі за системою Антона Макаренка. *Публічне управління та адміністративний менеджмент : сучасні тренди та перспективи*: матеріали міжнародної наук.-практ. інтернет-конф. Харків: Видавничий центр "Global Scientific Trends". С. 112–113.
9. Лебедик Леся. (2008). Розвиток лідерства майбутніх менеджерів у технологіях кооперативного навчання. *Шлях освіти*. № 3. С. 22–25.

10. Лебедик Л. В., Стрельников В. Ю. (2021). Формування лідерських якостей у майбутніх офіцерів Національної гвардії України. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2021. № 3. С. 40–49.
11. Лідерські якості в професійній діяльності (2017). / Романовський О. Г., Резнік С. М., Гура Т. В., Панфілов Ю. І., Головешко Б. Р., Бондаренко В. В., за заг. ред. О. Г. Романовського. Харків : НТУ «ХПІ». 143 с.
12. Формування лідерської позиції майбутніх інженерів у закладах вищої технічної освіти (2018). / Романовський О.Г., Гура Т.В., Резнік С.М., Панфілов Ю.І., Черкашин А.І., Костира І.В., Бондаренко В.В., за заг. ред. О. Г. Романовського. Харків: НТУ «ХПІ». 195 с.
13. Northouse P. G. (2015). *Leadership: Theory and practice* (7th ed.) CA: SAGE Publications.
14. V.Yu. Strelnikov, L.V. Lebedyk, T.V. Hura, S.I. Sysoieva, S.V. Stankevych, E.V. Shapovalova, O.Ye. Avilova. (2021). *Leadership and social work in the environmental management system. Ukrainian Journal of Ecology*. № 11 (2). С. 349–351.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Підсумкова оцінка розраховується як сума балів за такими критеріями:

Активність при вивченні тем на лекціях - 20 балів

Робота на практичних заняттях за темами: 20 балів

Самостійна робота за темами: 10 балів

Індивідуальне завдання - 10 балів

Поточне тестування -20 балів

Залік -20 балів

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Критерії оцінювання підсумкового заліку:

Норми академічної етики і політика курсу

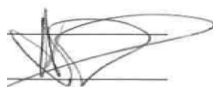
Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

26.06.2023

Завідувач кафедри

Олександр
РОМАНОВСЬКИЙ

Гарант ОП

Лариса ГРЕНЬ